

Goedemiddag!

Elke eerste zondag van de maand gaat deze Nieuwsbrief naar een groot aantal griffiers, adjunct-griffiers en andere medewerkers in en om raadsgriffies.

Doelstelling is om “iets juridisch” dat mij afgelopen maand het meest is opgevallen met de lezers te delen, en er waar mogelijk leermomenten uit te halen.

Dit alles om zoveel mogelijk gemeenteraden support te bieden bij het juridisch optimaliseren van hun besluitvormingsprocessen en andere werkzaamheden.

Thema voor deze Nieuwsbrief is: geheimhouding nieuwe stijl, college en raad.

Memorabel moment

Deze maand zal de laatste in de geschiedenis van het gemeenterecht zijn waarin de gemeenteraad een besluit moet nemen tot bekrachtiging van aan hem opgelegde (voorlopige) geheimhouding. Vanaf 1 april aanstaande is die verplichting uit de Gemeentewet geschrapt. Op die datum treedt het nieuwe Hoofdstuk VA Gemeentewet in werking. De artikelen 25, 55 en 86 Gemeentewet komen op diezelfde datum te vervallen.

Van overgangsrecht is geen sprake, kennelijk had de wetgever daar geen tijd voor.

Wat dit voor onduidelijkheden in de praktijk van deze maand kan opleveren wordt in het verderop in deze nieuwsbrief geschetst.

Hoe was het ook alweer?

Het college heeft een document waarop hij op grond van artikel 55 lid 1 Gemeentewet aan zichzelf geheimhouding heeft opgelegd. Uiteraard op basis van een of meer belangen uit artikel 5.1 Woo. Het wordt van belang geacht dat de raad die informatie ook ontvangt. Dan zal het college moeten besluiten het document naar de raad te sturen én aan de raad geheimhouding op te leggen. Dat is te lezen in artikel 25 lid 2 Gemeentewet. Als de raad de geheimhouding wil laten voortduren dan ligt het op zijn weg om daartoe de eerstvolgende raadsvergadering een besluit tot bekrachtiging te nemen.

Die eerstvolgende raadsvergadering moet worden bepaald vanaf het moment waarop het college de informatie naar de raad stuurt.

Als die bekrachtiging de eerstvolgende raadsvergadering uitblijft, komt de geheimhouding van rechtswege te vervallen. En is er geen geheimhouding meer.

Dat wil overigens niet zeggen dat het stuk automatisch openbaar is! Geen geheimhouding (meer) betekent uitsluitend dat het niet langer strafbaar is om de betreffende informatie met derden te delen.

Wettelijk kader vanaf 1 april?

Vanaf 1 april regelen de nieuwe bepalingen uit Hoofdstuk VA Gemeentewet het onderwerp “geheimhouding”. Concreet: de artikelen 87 tot en met 89. Voor raad, college, burgemeester en commissie.

Deze vier organen kunnen een “verplichting tot geheimhouding” opleggen op informatie die onder hen berust. Ook hier op basis van een of meer belangen uit artikel 5.1 Woo.

Die informatie kan schriftelijk zijn maar ook op andere wijze onder dat orgaan berusten.

Hoe moet het opleggen van geheimhouding vanaf 1 april?

Het bovenvermelde voorbeeld van een college dat een document waarop hij geheimhouding heeft opgelegd ziet er na 1 april anders uit. En wel als volgt.

Het college besluit tot het opleggen van een verplichting tot geheimhouding op het document. En stuurt het vervolgens naar de raad.

Het college legt aan de raad geen geheimhouding op. Maar deelt in plaats daarvan aan de raad mee dat voor het betreffende document een verplichting tot geheimhouding geldt.

Er geldt namelijk een wettelijke plicht tot het in acht nemen van de geheimhouding voor allen die van de informatie kennis dragen. Dat is te lezen in artikel 89 lid 2 Gemeentewet zoals dat vanaf 1 april geldt.

Het is vervolgens aan de raad om helemaal niets te doen óf een besluit te nemen om de geheimhouding op te heffen.

Hoe zit het met geheimhouding op een document die het college in de maand maart 2023 aan de raad heeft gestuurd en daarop geheimhouding heeft opgelegd?

Zoals gezegd, er is niet voorzien in overgangsrecht. Er zijn dus diverse scenario's mogelijk.

Als de raad vóór 1 april nog in vergadering bijeen komt (bijvoorbeeld 30 maart), geldt de bekrachtigingsbepaling uit artikel 25 lid 3 Gemeentewet nog ten volle. De raad ontkomt er dus niet aan om in die vergadering de aan hem opgelegde geheimhouding te bekrachtigen.

Laat de raad dit na, dan is de geheimhouding vanaf het eind van die raadsvergadering vervallen.

Het kan ook gebeuren dat de raad in maart een document van het college ontvangt waarop het college geheimhouding als bedoeld in artikel 25 lid 2 Gemeentewet heeft opgelegd, maar deze maand niet meer in vergadering bijeen komt.

De eerstvolgende raadsvergadering vindt namelijk pas plaats op maandag 3 april.

Op die datum is artikel 25 Gemeentewet niet meer in werking. Het nemen van een besluit tot bekrachtiging heeft dan geen enkele staatsrechtelijke waarde of betekenis. Geen raad zal dus nog zo'n besluit nemen.

Oftewel: de geheimhouding die tot en met 31 maart het karakter van "voorlopig" had, heeft vanaf 1 april te gelden als "definitief".

Het enige dat de raad nog heeft te doen, is op het daartoe bestemde moment een besluit nemen tot opheffen van de geheimhouding.